

MEMÒRIA | CURS 2016-2017

OBSERVATORI PER A LA IGUALTAT DE LA UAB

Observatori per
a la Igualtat UAB

UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

ÍNDEX

1.	PRESENTACIÓ.....	4
2.	VISIBILITZACIÓ I SENSIBILITZACIÓ.....	6
	2.1. Participació comunitària.....	6
	2.2. 8 de març.....	8
	2.3. Web i les xarxes socials.....	9
	2.4. Campanyes.....	11
3.	RECERCA.....	14
4.	FORMACIÓ.....	16
5.	PLANS D'ACCIÓ I POLITIQUES.....	17

PRESENTACIÓ

En el curs 2016-2017 destaca el nomenament de Joana Gallego, el 22 de novembre de 2016, com a directora de l'Observatori per a la Igualtat, substituint a Teresa Freixes al capdavant de l'entitat. Gallego és professora titular de la facultat de Ciències de la Comunicació i codirectora del Màster Gènere i Comunicació.

Aquest curs acadèmic la UAB a través de l'Observatori ha signat un conveni amb la Brunel University de Londres per a participar com a sòcies col·laboradores en el projecte Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV): Training for Sustainable Student Services. El projecte té com a objectius analitzar els protocols i les polítiques universitàries en aquesta matèria, i dissenyar i aplicar la formació per a formadores i formadors, i per aquelles persones que, donada la seva posició o càrrec, poden ser receptors dels casos de violència que es donen a la universitat.

Finalment cal mencionar que l'Observatori per

a la Igualtat de la UAB ha dut a terme diverses campanyes de sensibilització entre les quals destaquen: *El sexisme no fa gràcia* amb la difusió de quatre cartells que mostren quatre bromes sexistes i les seves conseqüències, acompanyat del hashtag #JoNoRic; i *No siguis paparra* en el marc de la Festa Major de la UAB, amb l'objectiu de prevenir i sensibilitzar la comunitat universitària davant situacions de discriminació i violència sexista en l'entorn lúdic i d'oci nocturn.

Recordem que per tal d'arribar al màxim de públic possible, l'Observatori per a la Igualtat utilitza el seu compte al Twitter i la pàgina de Facebook on s'enllacen i destaquen les activitats que es duent a terme, tant internes com externes, en matèria d'igualtat (Twitter: @observatori_UAB; Facebook: /observatoriligualtatUAB).

A continuació presentem aquestes activitats de manera més detallada així com d'altres actuacions desenvolupades per l'Observatori durant el curs 2016-2017.

VISIBILITZACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA

El 29 de novembre de 2016 es va celebrar l'acte de lliurament dels premis als millors treballs de fi de grau amb perspectiva de gènere de la UAB. L'Observatori per la Igualtat ha posat en marxa aquesta iniciativa que compta amb el suport de l'Institut Català de les Dones. El curs 2016-2017 es va realitzar la primera edició on van participar un total de cinc centres docents i van rebre el premi 24 TFG de diferents graus. En l'acte van participar la Vicerectora d'Estudiants i Alumnat, Sara Moreno, la Directora de l'Observatori, Joana Gallego, i la Directora Executiva de l'Institut Català de les Dones, Núria Balada.

El 22 de març l'Observatori va realitzar un taller per a 14 infants de primària en el marc del projecte Croma (Cohesió, Referent, Oportunitat, Motivació i Autonomia) a la Facultat de Dret de la UAB. Aquest projecte ha estat impulsat per la Fundació Autònoma Solidària i pretén donar suport educatiu i afectiu a infants de primària que, per circumstàncies socioculturals o personals, tenen dificultats per assolir els objectius escolars. La Marta Bolinches i la Rocío Lara, membres de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, van ser les encarregades de realitzar el taller per a 14 infants de dues escoles del Vallès: La Sardana i la Jota. El programa té com a objectiu que un cop a l'any els infants puguin gaudir de diferents activitats al Campus de la UAB per tal de conèixer i experimentar en primera persona la Universitat Autònoma de Barcelona. L'Observatori

hi va participar oferint una activitat a 14 infants membres del projecte. El taller va constar de dues activitats. Primer, una dinàmica participativa per reflexionar sobre les desigualtats que poden patir els infants des d'un punt de vista interseccional (gènere, ètnia, raça i classe). La segona dinàmica ha estat la simulació d'un judici sobre un cas fictici de bullying homofòbic amb l'objectiu de generar un estat d'opinió a favor de la igualtat i en contra de les discriminacions, reflexionar sobre la qüestió del gènere, debatre sobre l'assumpció dels rols femenins i masculins tradicionals i, empoderar els infants. A més a més, també se'ls va presentar i acostar la Facultat de Dret i el món jurídic.

panya "Fora la LGTBIfòbia de la UAB", amb el qual es pretenia reflexionar sobre conceptes com transfòbia, genderqueer o assexualitat. La novetat d'enguany és que acompanyant la campanya de la FM l'Observatori ha elaborat el Protocol d'abordatge i intervenció contra les agressions sexistes a la Festa Major de la UAB i ha organitzat, juntament amb la Unitat de Dinamització Comunitària, actuacions de formació de la seva aplicació per als cossos de seguretat i les persones regidores dels escenaris. A l'estand de festa major de l'Observatori es podia trobar un kit antisexista amb una relació de conductes sexistes i un telèfon de seguretat.

En el marc de la Festa Major de la UAB, celebrada aquest any el 10 de novembre, es va realitzar el tradicional estand juntament amb el test de gènere, que posa a prova els coneixements sobre aquesta temàtica. A part, es va incorporar el test LGBTI+, en el marc de la cam-

8 DE MARÇ

JORNADA INSTITUCIONAL

El dia 8 de març es va celebrar la "XII Jornada Institucional en commemoració del Dia Internacional de les Dones Treballadores" amb l'acte de reconeixement a Mercedes Unzeta, doctora en Química i catedràtica emèrita del departament de Bioquímica i Biologia Molecular. L'acte de reconeixement va constar de la presentació de la trajectòria acadèmica i professional de Mercedes Unzeta, de la projecció d'un vídeo homenatge i del lliurament del premi, a càrrec de la Rectora Margarida Arboix. A la jornada també van

participar la Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat Sara Moreno i la Directora de l'Observatori per a la igualtat Joana Gallego. L'acte fa finalitzar amb la conferència *Innovaciones de género y salud* a càrrec de la Dra. Maria Teresa Ruíz Cantero, professora de Medicina a la Universitat d'Alacant i especialitzada en el biaix de gènere en la salut. La colla castellera de la UAB, els Ganàpies, també van participar fent un Pilar femení.

WEB I XARXES SOCIALS

Una de les tasques estructurals de l'Observatori per a la Igualtat és la gestió i manteniment del seu web. Des del març de 2005 l'Observatori per a la Igualtat de la UAB disposa d'un web amb l'objectiu d'oferir informació i recursos en matèria d'igualtat i universitat. Des de llavors, el contingut s'ha anat actualitzant i ampliant i s'han creat noves seccions. A més d'actualitzar les diferents seccions, notícies, informació sobre l'Observatori, normativa, enllaços d'interès i bibliografia, estadístiques de la UAB, plans d'acció i documents propis. El web de l'Observatori per a la Igualtat continua estant disponible en tres idiomes: català, castellà i anglès:

<http://www.uab.cat/observatori-igualtat>

D'altra banda, l'Observatori per a la Igualtat continua present en les xarxes socials amb la finalitat d'estendre la visibilitat de tota la informació que generem i arribar al màxim de persones possible, especialment a l'alumnat, i fer ressò d'altres notícies, estudis i publicacions entorn al gènere i la discapacitat.

El **Twitter** i **Facebook** són les xarxes socials amb les que treballa l'Observatori i els continguts es publiquen a les dues alhora, atenent a les particularitats de cadascuna de les dues plataformes. A ambdues es porten a terme accions bàsiques d'interconnexió: esmentant als col·lectius o empreses implicades a les informacions i també aplicant les etiquetes (*hashtags*) que engloben

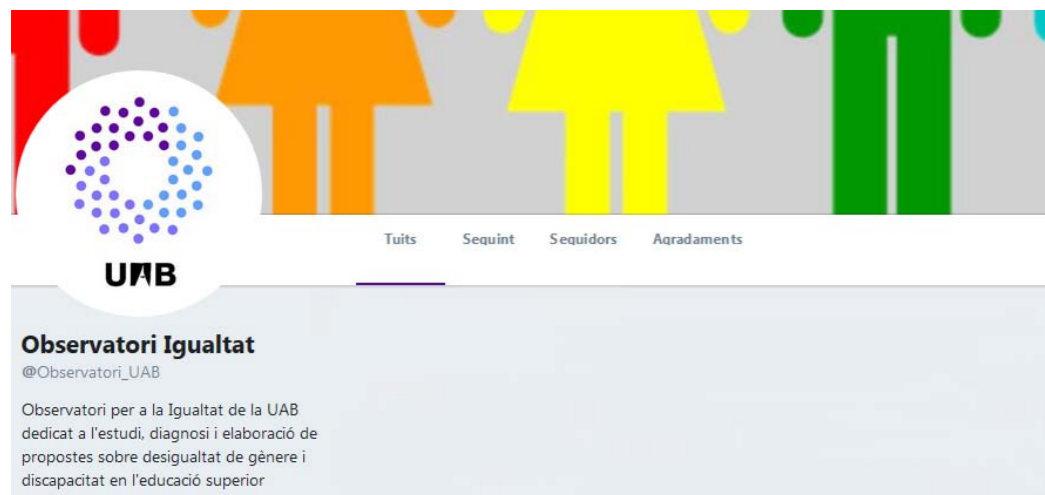
els continguts en el moment de la publicació.

La publicació diària, per mantenir viva i connectada la xarxa, és fonamental i totes les jornades es generen posts entre dues i quatre vegades, amb especial atenció a les informacions dels perfils institucionals de la UAB.

També es disposa d'un canal de YouTube on es penegen els vídeos que es van generant, sobretot els vídeos de reconeixement a les homenatjades el 8 de març.

Dia Internacional de la Dona 2016
66 visualitzacions

Observatori per a la Igualtat de la UAB
Data de publicació: 8 de jul. 2016

Vídeo de reconeixement a la trajectòria de Fátima Bosch en la XI Jornada Institucional del Dia Internacional de la Dona Treballadora

CAMPANYES

Durant el curs 2016-2017 s'han dut a terme diverses campanyes de sensibilització amb impacte tant a les xarxes socials com a la vida comunitària del campus. Aquestes campanyes consten d'una línia gràfica i un discurs propi que responen a objectius recollits en el Tercer Pla d'Acció. A continuació en destaquem quatre: **Assetjament, no ets benvingut a la UAB, No siguis paparra, El sexisme no fa gràcia i Si és tòxic no és amor.**

ASSETJAMENT
SEXUAL I PER RAÓ DE SEXE

BROMES
MALINTENCIONADES
OPINAR SOBRE
L'ASPECTE FÍSIC
AMB INTENCIÓ
D'HUMILIAR
Contactar
repetidament
per les xarxes
socials sense
consentiment
Ridiculitzar
repetidament
CONTROLAR
EL MÒBIL

Posar
sobrenoms
ofensius o
degradants
Difondre
imatges o
dades
personals
sense permís
Discriminar a
causa de la
maternitat
Tocar sense
consentiment
XANTATGE
SEXUAL

A LA UAB NO ETS BENVINGUT

RECOMPENSA

UNIVERSITAT LLIURE DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

ACTIVA EL
PROTOCOL!

Observatori per
a la Igualtat UAB

WWW.UAB.CAT/OBSERVATORI-IGUALTAT

En motiu del 25 de novembre, Dia Internacional contra les Violències Masclistes, l'Observatori per a la Igualtat va dur a terme una campanya contra l'assetjament sexual i per raó de sexe a la UAB, ja que suposen les formes de violència masclista més greu al campus universitari. Aprofitant la recent aprovació del Protocol d'actuació contra l'assetjament, s'han volgut visibilitzar i esclarir els propis conceptes d'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe mitjançant una relació de conductes, per tal de sensibilitzar a la comunitat UAB. Alhora, també s'ha volgut recordar l'existència del Protocol, com a eina en la lluita per l'eradicació de les violències masclistes a les universitats.

#JoNoRic

"DONA,
VES A FREGAR!"

ABC.es

Sociedad

Las españolas dedican dos
horas y cuarto diarias más que
los hombres a las tareas del
hogar

EL SEXISME
NO FA GRÀCIA

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Observatori per
a la Igualtat UAB

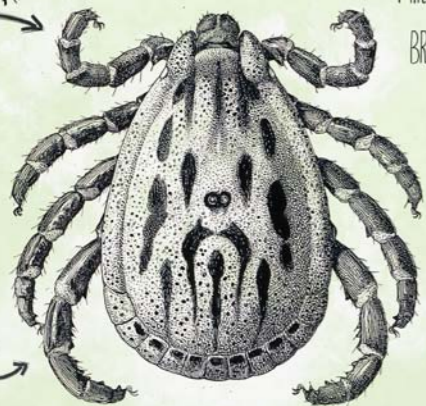
En el marc del 8 de març es va dur a terme una campanya per tal d'assenyalar la base de la violència sexista i poder, per tant, construir una universitat lliure de violències masclistes, evidenciant les causes i les conseqüències de l'humor sexista com a reproductor d'estereotips i perpetuador de la violència masclista i lgtb-fòbica. Reforçar estereotips sexistes, banalitzar la violència masclista, fomentar la cultura de la violació, difondre models de bellesa tòxics, castigar les masculinitats no hegemòniques, etc. Cal prendre consciència de les importants conseqüències de ser còmplices de l'humor sexista. Per aquesta raó, a l'Observatori per a la Igualtat de la UAB va difondre quatre cartells que mostren quatre bromes sexistes i les seves conseqüències.

Es va acompanyar la campanya amb el hashtag #JoNoRic per a fomentar la interacció per les xarxes socials.

per una festa
lliure.
de sexisme

SI VEUS O VIUS
UNA AGRESSIÓ,
TRUCA A SEGURETAT
93 581 25 25

No siguis PAPARRA!

PeSAT

#FMLLliureDAssetjament

MIRADES LASCIVES
BROMES SEXISTES
INSULTS
HUMILIACIONS
TOCaments
NO DESITJATS
INSISTÈNCIA
ASSETJAMENT
GELOSIA

FMUAB2016

Observatori per
a la Igualtat UAB

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Amb l'objectiu de fer de la Festa Major de la UAB un espai lliure d'assetjament, de discriminació i de sexisme l'Observatori per a la Igualtat ha dut a terme diverses actuacions per tal de preveure, detectar i intervenir en situacions de violència sexista. Per sensibilitzar a la comunitat universitària s'ha difós el cartell de la campanya "No siguis paparra" amb una relació de conductes sexistes i el telèfon del personal de seguretat.

Si és tòxic
NO ÉS AMOR!

sense tu em moro

sóc gelós perquè testimo

et necessito
sempre amb mi

a vegades perdo els nervis

ja no surto amb les amigues

per unes relacions

LLIURES I IGUALITÀRIES!

Observatori per
a la Igualtat UAB

UAB
lliure
de violència

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

En motiu de la Diada de Sant Jordi del 2017, dia del llibre i de les persones enamorades a Catalunya, l'Observatori va realitzar una campanya per xarxes socials convidant a la comunitat universitària a repensar les formes d'estimar. Els mites de la mitja taronja, de l'exclusivitat, de la possessió, del sacrifici, etc. provoquen sentiments de gelosia, por a la soledat, inseguretats i dependència emocional. Això genera relacions insanes i desiguals que faciliten l'exercici de violència dins la parella. És per això que confiem en el potencial constructiu i transformador de l'amor i rebutgem tota toxicitat en les relacions afectives. Repensar un món nou està íntimament lligat a repensar la nostra concepció de l'amor.

RECERCA

En el marc del projecte de recerca EGERA, l'octubre de 2016 es va fer arribar al personal treballador l'Enquesta *Gender Equality Culture Survey* per a la recollida de dades sobre conciliació, discriminació i violència a la UAB. També s'ha elaborat el **UAB Third Gender Equality Report** amb dades sobre desigualtat de gènere a la universitat.

S'han recollit a la UAB les **Bones pràctiques en recerca sensible amb gènere** (Desembre 2016) i les **Bones pràctiques de perspectiva de gènere en la docència** (Gener 2017). S'han recopilat un total de 24 assignatures amb perspectiva de gènere de les set universitats europees del projecte, d'entre les quals la UAB és la universitat que n'ha aportat més, set. La UAB ha estat la responsable de recollir les bones pràctiques en la investigació sensible al gènere, projectes que representen, en el seu context i la seva disciplina, un progrés o innovació la incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca, tant pel que fa als continguts de la investigació com en la igualtat de gènere en els equips de recerca.

La rectora va signar la **Carta EGERA per a una governança sensible al gènere en les institucions d'educació superior i de recerca** l'abril de 2017. La governança universitària fa referèn-

cia, tal i com la mateixa Carta indica "als marcs legals, institucions, estructures, processos, actors i pràctiques a través dels quals les universitats i les organitzacions de recerca són governades i gestionades", i que inclouen "la gestió dels recursos científics, educatius, financers, recursos humans i de presa de decisions". També s'inclouen els processos d'avaluació de la recerca com a part inherent de la governança de la institució. El text ha estat proposat per Science Po, institució coordinadora, i en la seva redacció final han participat les universitats sòcies del projecte, que també s'han compromès amb la seva signatura.

Aquest compromís s'ha de veure reflectit en la promoció de mesures per abordar la infrarepresentació de les dones en els càrrecs de poder de la universitat, els biaixos de gènere en els procediments de selecció i de gestió i els indicadors d'avaluació d'unitats i centres de recerca, entre d'altres mesures.

Finalment, també s'ha ofert formació sobre **Comunicació amb Perspectiva de gènere, Perspectiva de gènere a la Recerca i a la docència**, adreçada a PAS, PDI, i estudiants de Doctorat.

S'ha participat en la **9th European Conference on Gender Equality in Higher Education (and Research)**, celebrat a París el setembre de 2016 (a la imatge).

FORMACIÓ

Durant aquest curs s'han ofert sis tallers en matèria d'igualtat per a l'alumnat amb reconeixement de crèdits ECTS, entre els quals destaquem **Cos, tecnologia, anime i gènere**, **Parlem i actuem contra la violència masclista amb enfocament de gènere**, **Que tenen a veure la salut i la perspectiva de gènere?** i **On són les dones? Taller sobre les dificultats i aportacions de les dones a la ciència i a la psicologia**.

Cos, tecnologia, gènere i anime
7, 14, 17 i 24 de novembre
Taller amb reconeixement **2 crèdits ECTS**
Preu: 25€
Horari: 15:30h-18:30h
Lloc: Sala d'Actes de L'Àgora (pl. Cívica)
Inscripcions a: www.uab.cat/observatori-igualtat/
Places limitades!

Observatori per a la Igualtat UAB

PLANS D'ACCIÓ I POLÍTIQUES

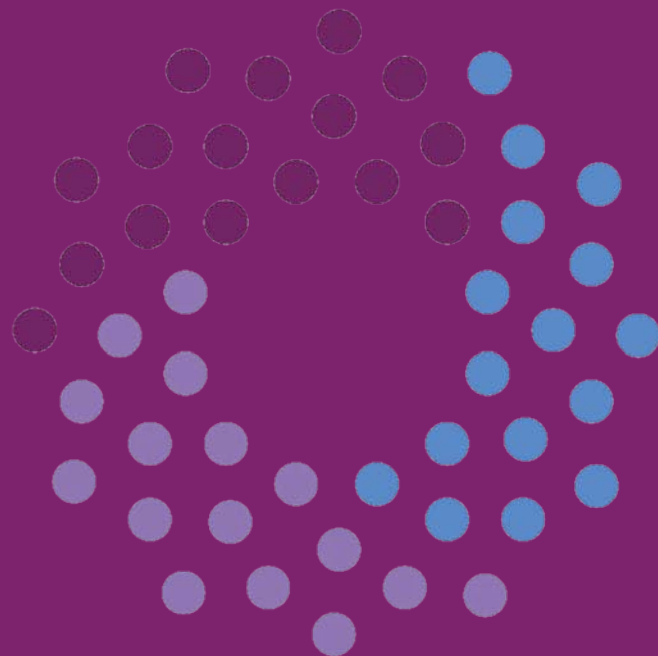
Aquest curs acadèmic la UAB a través de l'Observatori ha signat un conveni amb la Brunel University de Londres per a participar com a sòcies col·laboradores en el projecte *Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV)*. El projecte té com a objectius analitzar els protocols i les polítiques universitàries en aquesta matèria, i dissenyar i aplicar la formació per a formadores i formadors, i per aquelles persones que, donada la seva posició o càrrec, poden ser receptors dels casos de violència que es donen a la universitat. Amb aquesta formació es pretén sensibilitzar i dotar de recursos a la comunitat universitària perquè davant la recepció d'algun cas puguin respondre i actuar de manera adequada. La participació en aquest projecte ha permès a la UAB obtenir una formació per a formadors/es en matèria de violència de gènere a la universitat, i en última instància

permetrà posar en marxa cursos de formació per a la sensibilització i primera atenció de les situacions d'assetjament al campus.

A més, al març del 2017 la UAB va aprovar el **Protocol de canvi de nom legal al nom sentit**. La UAB és una de les primeres Universitats, a nivell estatal, que aprova un protocol on es facilita el canvi de nom legal pel nom del gènere sentit en tots els documents i recursos de la UAB, sense implicacions jurídiques.

Amb aquest protocol es facilitarà el canvi del nom legal pel nom del gènere sentit (nom sentit) en tots els documents i recursos que utilitzen sense implicacions jurídiques, tot i que no hagin modificat civilment el seu sexe, siguin menors d'edat, no disposin d'un diagnòstic de disfòria de gènere ni s'hagin sotmès a tractament mèdic.

CONSELL DE REDACCIÓ

Laura Duarte Campderrós

EDICIÓ I DISSENY

Andrea Ruedas Rodríguez

Observatori per a la Igualtat de la UAB

www.uab.cat/observatori-igualtat